

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๒๐๒/๒๖๖



สลด.

ส่ง : กสค.

รับที่ : ธ11986/64

2 พ.ย. 2564 เวลา 17.28 น.



กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคาร บี

ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง สรุปผลการเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว
(Asia Green Growth Partnership Ministerial Meeting)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารผลลัพธ์การประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว
(Chair's Summary of Asia Green Growth Partnership Ministerial Meeting) พร้อมคำแปล
อย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพลังงานขอเสนอเรื่องสรุปผลการเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่อง
ความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว (Asia Green Growth Partnership Ministerial Meeting) มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ
เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) ของประเทศญี่ปุ่น ได้มีหนังสือถึงกระทรวงพลังงานเพื่อเรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พลังงาน เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว (Asia Green
Growth Partnership Ministerial Meeting) ในวันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
(ตามเวลาในประเทศไทย) ผ่านระบบการประชุมทางไกล

๑.๒ การประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว
(Asia Green Growth Partnership Ministerial Meeting) มีกำหนดจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปีนี้ ซึ่งประเทศ
ญี่ปุ่นเป็นผู้ริเริ่มการจัดการประชุมฯ และได้เชิญรัฐมนตรีด้านพลังงาน รวมถึงผู้บริหารจากหน่วยงานด้านพลังงาน
ในระดับโลกเข้าร่วมการประชุมฯ โดยการประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีหารือเกี่ยวกับการ
ดำเนินการในยุคของการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานของภูมิภาคเอเชีย และการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลง
ของสภาพภูมิอากาศอย่างเร่งด่วน ซึ่งญี่ปุ่นคาดหวังว่าแนวคิดข้อริเริ่มด้านการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานแห่ง
เอเชีย (Asia Energy Transition Initiative: AETI) ของญี่ปุ่นจะสามารถนำมาสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้
เกิดการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในภูมิภาคเอเชียอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑.๓ การประชุมดังกล่าวได้มีการรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชีย
เรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว (Chair's Summary of Asia Green Growth Partnership
Ministerial Meeting) ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นของรัฐมนตรีและผู้แทนจากประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
ที่เข้าร่วมการประชุมฯ ในการตระหนักถึงความเร่งด่วนในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านพลังงานอย่างยั่งยืนในอนาคตและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ยุคการเปลี่ยนผ่าน
ทางพลังงานในเอเชียต่อไป รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

/๒. เหตุผลความ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว (Asia Green Growth Partnership Ministerial Meeting) เป็นการแสดงเจตจำนงและความมุ่งมั่นของประเทศต่าง ๆ ในการปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ช่วงการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในเอเชียและการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เพื่อบรรลุเป้าหมายด้านพลังงานร่วมกัน โดยที่ประชุมยังได้มีการรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ซึ่งเป็นเอกสารที่แสดงเจตจำนงในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืนและเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในเอเชีย ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ภาพรวมการประชุม

การประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว (Asia Green Growth Partnership Ministerial Meeting: AGGPM) จัดขึ้นเมื่อวันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีผู้แทนในระดับรัฐมนตรีและผู้แทนระดับสูงจากทั้งภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคอื่น ๆ กว่า ๒๒ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา กาตาร์ คาซัคสถาน คูเวต ซาอุดีอาระเบีย ญี่ปุ่น ไทย บรูไน บังกลาเทศ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว ศรีลังกา สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อุซเบกิสถาน อินเดีย อินโดนีเซีย อิรัก อิหร่าน และออสเตรเลีย พร้อมด้วยผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ ผู้อำนวยการทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ ประธานสถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียง และผู้แทนสำนักงานเลขาธิการอาเซียนเข้าร่วมการประชุมฯ โดยเป็นเวทีหารือเกี่ยวกับการดำเนินการในยุคของการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานของภูมิภาคเอเชีย ซึ่งทุกประเทศได้ให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคพลังงานและการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศอย่างเร่งด่วน รวมถึงการหารือแนวทางการบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutrality) และการเติบโตสีเขียว (Green Growth)

๓.๒ การนำเสนอวิสัยทัศน์และนโยบายด้านพลังงานของประเทศเจ้าภาพ

นายคาจียามา อิโรชิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมประเทศญี่ปุ่น ได้แสดงวิสัยทัศน์ในระหว่างการประชุมโดยกล่าวว่า จากการที่ทุกประเทศได้มีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมาย Carbon Neutrality นั้น ญี่ปุ่นมองว่าไม่มีแนวทางใดเพียงหนึ่งเดียวที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จึงมีความจำเป็นที่ทุกประเทศจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานที่มีความหลากหลายและอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง (Realistic Energy Transition) ไม่ว่าจะเป็นการใช้เชื้อเพลิงที่หลากหลาย การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการสร้างกลไกการลงทุนและด้านการเงิน รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางพลังงานที่จะช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ร่วมกัน โดยจะต้องคำนึงถึงสถานการณ์ของแต่ละประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานและมุ่งไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำร่วมกัน นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังได้จัดตั้ง Asia Transition Finance Study Group เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนทางด้านการเงินที่จะช่วยส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในเอเชีย รวมถึงจะมีการส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ผ่านเวทีระหว่างประเทศ ภายใต้ข้อริเริ่มความร่วมมือด้านการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานแห่งเอเชีย (Asia Energy Transition Initiative: AETI) ของประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย

๓.๓ การแสดงทรรศนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในอนาคตของผู้อำนวยการ ทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ

นายฟาร์ดี ไบโรล์ ผู้อำนวยการทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency: IEA) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในอนาคตว่า ทางเลือกในการผลักดันการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานมีความหลากหลายและแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ โดยไม่มีแนวทางใดเพียงหนึ่งเดียวที่จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเบ็ดเสร็จ ดังนั้น ในทวีปเอเชียซึ่งมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว จึงควรมีแนวทางในการผลักดันการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ นอกจากนี้ อัตราความก้าวหน้าของผลการดำเนินการก็อาจมีความล่าช้ากว่าภูมิภาคอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ซึ่งในการกำหนดเป้าหมายในระดับโลกจึงควรมีความเป็นธรรมและคำนึงถึงความแตกต่างเหล่านี้ร่วมด้วย ทั้งนี้ IEA มองว่าเทคโนโลยีแห่งอนาคตที่จะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาคพลังงานในทวีปเอเชีย ได้แก่ เทคโนโลยีการดักจับการใช้ประโยชน์ และการกักเก็บคาร์บอน (Carbon Capture, Utilization and Storage: CCUS) ในภาคการผลิตไฟฟ้าและอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในช่วงการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดในอนาคต

๓.๔ การกล่าวสุนทรพจน์ของรัฐมนตรีประเทศต่าง ๆ

ในโอกาสนี้ บรรดารัฐมนตรีด้านพลังงานและผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศได้แสดงวิสัยทัศน์และนโยบายด้านพลังงานที่สำคัญ โดยมุ่งเน้นการแสดงความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์การดำเนินการตามบริบทของประเทศ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๔.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของไทยได้กล่าวสุนทรพจน์ในระหว่างการประชุมดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญในการแสดงความมุ่งมั่นของไทยในการปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ช่วงการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน โดยได้นำเสนอเป้าหมายการจัดทำแผนพลังงานชาติ (National Energy Plan: NEP 2022) เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนภาคพลังงานของประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำด้วยพลังงานสะอาด และมุ่งเน้นการศึกษาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่จะเป็นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพลังงาน รวมถึงนโยบาย 30@30 ในการเพิ่มสัดส่วนการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์อีกด้วย นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกไม่ให้เกิน ๑.๕ - ๒ องศาเซลเซียสตามข้อตกลงปารีสและการดำเนินการเพื่อให้ภาคพลังงานบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutrality) ของประเทศไทยในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ - ๒๐๗๐

โดยประเทศไทยเห็นพ้องกับประเทศญี่ปุ่นในประเด็นแนวทางการเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน ซึ่งแต่ละประเทศควรเลือกใช้วิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของประเทศตน และควรสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนและภาคการศึกษา รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนที่จะช่วยขับเคลื่อนโครงการด้านพลังงานสะอาดให้สามารถเกิดขึ้นได้จริงในอนาคต

๓.๔.๒ ในภาพรวม บรรดารัฐมนตรีด้านพลังงานและผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ ต่างให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ รวมถึงให้การสนับสนุนข้อริเริ่ม AETI เพื่อมุ่งไปสู่การเติบโตสีเขียวด้วย โดยได้เห็นพ้องร่วมกันกับประเทศญี่ปุ่นว่าไม่มีแนวทางใดเพียงหนึ่งเดียวที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ทุกประเทศจึงต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานที่มีความหลากหลายและอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง (Realistic Energy Transition) โดยคำนึงถึงสถานการณ์ของแต่ละประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดแนวทางและตั้งเป้าหมายที่จะลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคพลังงานและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้มากที่สุด เพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการควบคุมการผลิตไฟฟ้า เป็นต้น

/นอกจากนี้...

นอกจากนี้ หลายประเทศยังคงมีการพึ่งพาเชื้อเพลิงชนิดดั้งเดิมในช่วงการเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้พลังงานสะอาด อาทิ บรูไนที่ยังคงพึ่งพาการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตกระแสไฟฟ้าของประเทศ และอินโดนีเซียที่ยังคงพึ่งพาลำถ่านหิน รวมถึงซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อินเดีย ที่ต่างก็แสดงความมุ่งมั่นในการพยายามที่จะลดการปล่อยคาร์บอนจากการผลิตและการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลให้ได้มากที่สุด ในขณะเดียวกัน ก็มีความพยายามที่จะพัฒนาโครงการด้านพลังงานทดแทนในประเทศ รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ช่วยให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ โครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอัจฉริยะ ระบบกักเก็บพลังงาน เพื่อจะที่สามารถลดการปล่อยคาร์บอนจากภาคพลังงานให้ได้มากที่สุด โดยมีการกำหนดแนวทางการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกระบวนการผลิตพลังงาน การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านพลังงาน และการใช้พลังงานในรูปแบบใหม่ เช่น CCUS ไฮโดรเจน แอมโมเนีย เป็นต้น

ในปี ๒๕๖๔ ญี่ปุ่นได้มีการพัฒนาความร่วมมือด้านแอมโมเนียร่วมกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และซาอุดีอาระเบีย โดยทั้งสองประเทศได้มีการส่งออกแอมโมเนียไปยังประเทศญี่ปุ่นเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ หลายประเทศยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การสนับสนุนทางการเงินสำหรับการเปลี่ยนผ่านในเอเชีย การพัฒนาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร เพื่อมุ่งไปสู่การเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในเอเชียร่วมกันต่อไป

๓.๕ ข้อเสนอแนะที่ประชุมและการดำเนินการในขั้นต่อไป

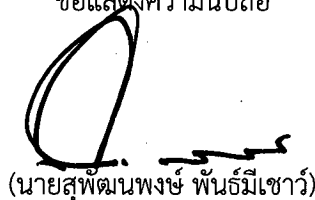
ที่ประชุมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมุ่งไปสู่การเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในเอเชีย โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบริบทและสถานการณ์ในแต่ละประเทศ จึงมีความจำเป็นที่ประเทศต่าง ๆ จะหารือร่วมกันถึงแนวทางและมาตรการเพื่อมุ่งไปสู่การเปลี่ยนผ่านทางพลังงานในเอเชียอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือทั้งในส่วนของผู้กำหนดนโยบาย ภาคเอกชน และภาคการศึกษา ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวมถึงการใช้เชื้อเพลิงและเทคโนโลยีทางพลังงานที่เหมาะสมเพื่อช่วยขับเคลื่อนไปสู่การบรรลุเป้าหมายการเติบโตสีเขียวในภูมิภาคเอเชีย นอกจากนี้ ญี่ปุ่นได้เน้นย้ำว่าจะดำเนินการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ภายใต้กรอบนโยบายในการเติบโตสีเขียว ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การจัดประชุมสัมมนา การดำเนินโครงการนำร่องพลังงานร่วมกับประเทศต่าง ๆ ต่อไป และญี่ปุ่นกำหนดจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว ครั้งที่ ๒ ในปี ๒๕๖๕ อีกด้วย

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพลังงาน ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบสรุปผลการเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเชียเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการเติบโตสีเขียว (Asia Green Growth Partnership Ministerial Meeting) เมื่อวันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๓๖ (เวทีกฯ ๐๙ ๑๐๐๔ ๑๕๑๕)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ vetisth@energy.go.th